

Rola Wojsk Specjalnych

#Strategia i polityka 14 stycznia 2013

Wojska Specjalne odgrywają dużą, wręcz kluczową rolę w zabezpieczeniu interesów narodowych Polski. Przemysł z kolei jest w stanie dostarczać im odpowiedni sprzęt. To główne wnioski z konferencji *Polskie Wojska Specjalne w systemie obronnym RP*.

Żołnierze JW GROM / Zdjęcie: MON

24 października 2012 w Centrum Konferencyjnym MON odbyła się Międzynarodowa Konferencja, zorganizowana przez Akademię Obrony Narodowej, Dowództwo Wojsk Specjalnych i Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego *Polskie Wojska Specjalne w systemie obronnym RP – aspekty organizacyjne, doktrynalne i modernizacyjne* (konieczność ustalenia wspólnej wersji oficjalnego sprawozdania z tej konferencji spowodowała znaczne opóźnienia w stworzeniu publikowanego dokumentu – przyp. red).

W konferencji wzięli udział: Zastępca Dowódcy Wojsk Specjalnych NATO, Brygadier Simon Hutchinson, Rektor Akademii Obrony narodowej gen. dyw. dr hab. Bogusław Pacek wraz z przedstawicielami AON, przedstawiciele Dowództwa Wojsk Specjalnych ([Nowa siedziba DWS](#), 2008-12-03) na czele z ich dowódcą, gen. bryg. Piotrem Patalongiem, dowódcy poszczególnych jednostek wchodzących w skład Wojsk Specjalnych, przedstawiciele Sztabu Generalnego WP i innych rodzajów Sił Zbrojnych RP

Obecni byli także reprezentanci przedsiębiorstw polskich i zagranicznych już zaopatrujących nasze Wojska Specjalne lub pracujących nad ofertą dla nich: Bumar Żołnierz, Bumar Elektronika, Bumar Amunicja, Instytut Techniczny Wojska Lotniczych, Wojskowe Zakłady Uzbrojenia w Grudziądzu, WB Electronics, PZL-Świdnik – Augusta

Główne tezy i wnioski z sesji plenarnej i wojskowej

1. Chociaż we współczesnym świecie zmniejszyło się prawdopodobieństwo klasycznego konfliktu wojennego na dużą skalę, to jednak nadal wybuchają konflikty lokalne i istnieje wiele ognisk zapalnych oraz groźba ataków terrorystycznych. W takim świecie Polska potrzebuje nie tylko nowoczesnych regularnych sił zbrojnych zdolnych do wykonania szeregu zadań na obszarze kraju i daleko od jego granic, ale także większych sił do zadań specjalnych, o wysokiej gotowości bojowej, zdolnych do wspólnych operacji z innymi armiami, wyszkolonych do działań niekonwencjonalnych, w tym w sytuacjach kryzysowych, zaopatrzonych w specjalne środki bojowe. Wojska takie powstały 1 stycznia 2007 roku jako czwarty Rodzaj Sił Zbrojnych RP. Zakłada się, że Wojska Specjalne będą prowadzić działania samodzielnie lub uzupełniać i wspierać pozostałe rodzaje Sił Zbrojnych RP w ramach operacji połączonych.

2. Podkreślić należy szeroką gamę potencjalnych zastosowań Wojsk Specjalnych – od działań o znaczeniu strategicznym do działań taktycznych – dla osiągnięcia celów wojskowych, politycznych, ekonomicznych i psychologicznych. Wojska Specjalne pozostają w gotowości do udziału w pełnym spektrum operacji sojuszniczych i koalicyjnych. Ich udział przewidywany jest zarówno w konfliktach na dużą skalę, jak również w *chirurgicznych* operacjach wymagających precyzyjnego oddziaływania, czy też w operacjach reagowania kryzysowego, w tym akcjach niesienia pomocy humanitarnej. Wojska Specjalne posiadają bowiem zdolność do szybkiego rozwinięcia i osiągnięcia natychmiastowej gotowości do działania w zmieniającym się środowisku walki na lądzie, w powietrzu i na morzu. Stanowią narzędzie natychmiastowego reagowania w sytuacjach szczególnych, takich jak: porwania obywateli polskich poza granicami państwa, zagrożenie bezpieczeństwa placówek dyplomatycznych, ewakuacja obywateli polskich w niestabilnych państwach itp. Posiadają również szczególne znaczenie w prowadzeniu operacji w ramach operacji sojuszniczych przebiegających w warunkach konfliktów asymetrycznych. polskie Wojska Specjalne w takich operacjach z powodzeniem już uczestniczyły na terenie Iraku i Afganistanu.

3. Wojska Specjalne mogą prowadzić samodzielne operacje specjalne bez wsparcia innych rodzajów Sił Zbrojnych, jak również realizować operacje specjalne stanowiące ich wsparcie. W odróżnieniu od dowództw innych rodzajów sił zbrojnych, Dowództwo Wojsk Specjalnych odpowiada za szkolenie, wyposażanie i planowanie rozwoju jednostek, jak i za operacyjne dowodzenie operacjami specjalnymi. Wojska Specjalne są bowiem jedynym połączonym rodzajem Sił Zbrojnych, o dużej autonomii organizacyjnej i funkcjonalnej, dowodzonym bez szczebli pośrednich.

4. Wojska Specjalne z definicji prowadzą operacje połączone w różnych środowiskach pola walki. Poszczególne jednostki tych wojsk specjalizują się w misjach związanych ze specyfiką środowisk wykonywanych misji. Jednostka Wojskowa Formoza (JWF) jest wyspecjalizowanym oddziałem do prowadzenia operacji w środowisku morskim i przybrzeżnym. Jednostka Wojskowa Komandosów (JWK) jest zdolna do prowadzenia operacji specjalnych w środowisku lądowym i przybrzeżnym. Jednostka GROM (JWG), jako najbardziej uniwersalny moduł Wojsk Specjalnych, jest w stanie w ramach swojej struktury prowadzić operacje w każdym środowisku. Jednostki Nil (JWN, [Nowa jednostka wojsk specjalnych](#), 2009-09-06), Agat (JWA, ([Agat powraca](#), 2011-03-28) oraz Eskadra Lotnicza Działań Specjalnych (EDS) są w stanie wspierać operacje specjalne prowadzone w każdym środowisku walki. Szkolenie oraz wyposażenie tych jednostek gwarantuje możliwość prowadzenia operacji we wszystkich strefach klimatycznych włącznie z rejonami wymagającymi przygotowania do warunków ekstremalnych.

5. Wojska Specjalne są formacją, która w zasadniczym stopniu jako pierwsza wykorzystuje osiągnięcia techniczne opracowane w oparciu o nowe technologie, a co za tym idzie powinny one być tym rodzajem wojsk, który będzie określał standardy dla całych Sił Zbrojnych RP. Ze względu na specyficzne potrzeby Wojsk Specjalnych – najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne, krótkie serie produkcyjne, jak również wprowadzanie kolejnych modyfikacji uzbrojenia już po rozpoczęciu procesu pozyskiwania – wskazane jest umożliwienie Wojskom Specjalnym prowadzenia zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Wiąże się to nierozdzielnie z możliwością dysponowania środkami budżetowymi przez Dowódcę Wojsk Specjalnych. Należy tu podkreślić, że finansowanie Wojsk Specjalnych jest wysoce efektywne z uwagi na to, iż koszty ich funkcjonowania i modernizacji wynoszą zaledwie 2% budżetu Sił Zbrojnych.

Wnioski z sesji przemysłowej

1. Uzbrojenie Wojsk Specjalnych musi się cechować niezawodnością, precyzją i łatwością obsługi oraz w maksymalnym stopniu uwzględniać uwarunkowania elektronicznej sfery walki. Stwarza to szczególne wymagania i stanowi duże wyzwanie dla rodzimego przemysłu i naszej myśli naukowo-technicznej. Zaspokojenie oczekiwań i potrzeb Polskich Wojsk Specjalnych wymaga zatem zastosowania zaawansowanych, bardzo nowoczesnych technologii elektronicznych, informatycznych i materiałowych, w tym także będących przejawem przeskoku generacyjnego, a nie kopiowania rozwiązań już istniejących. Niektóre z nich mogą następnie być zastosowane w przemyśle cywilnym. Są bowiem technologiami podwójnego zastosowania. Ma to duże znaczenie w warunkach kryzysu gospodarczego, kiedy to istnieje zapotrzebowanie na czynniki i zasoby stymulujące gospodarkę i generujące innowacje.

2. W czasie najnowszych konfliktów zbrojnych potwierdzona została słuszność koncepcji cyfryzacji i sieciocentryczności systemów walki. Żołnierz wyposażony w

nowoczesny system walki jest inteligentnym i mobilnym sensorem – źródłem informacji. Jest on również realizatorem zadań wykorzystującym indywidualne środki ogniowe. Żołnierz wspierany przez grupowe środki ogniowe i roboty pola walki, współdziałający w grupie zadaniowej oraz z sąsiednimi jednostkami, jest najważniejszym węzłem sieci. Wraz z rozwojem techniki możliwe jest przesyłanie informacji multimedialnej tzn. nie tylko głosu, ale również zdjęć, obrazów dynamicznych, danych tekstowych, danych syntetycznych (map, znaków, diagramów itp.) itd. Sieciocentryczność w mikrosieci to dostęp do wiedzy kolegów z zespołu, to możliwość obserwacji lokalnej sytuacji bojowej wieloma oczami z różnej pozycji. Uwzględniając przy tym możliwość łączenia informacji rozpoznawczej z różnych źródeł oraz współpracy z robotami rozpoznania, w tym bezpilotowymi statkami powietrznymi, uzyskujemy niespotykaną dotychczas możliwość wzajemnego budowania aktualnej świadomości sytuacyjnej.

3. Z punktu widzenia kategorii środków rozpoznania niezbędnych do budowania świadomości sytuacyjnej, polski przemysł obronny, zarówno firmy państwowe (np. Bumar Żołnierz), jak i prywatne (np. WB Electronics) posiadają już możliwości produkowania systemów rozpoznania obrazowego, systemów rozpoznania radarowego oraz mobilnych, lekkich systemów sensorycznych (akustycznych, sejsmicznych, magnetycznych, na podczerwień). Dotychczasowe wieloletnie doświadczenia m.in. Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, umożliwiają tworzenie oprogramowania oraz integrację dostępnych technologii w celu konfiguracji i optymalizacji zestawów interpretacji zobrazowań rozpoznawczych oraz informacyjnego wsparcia operacji specjalnych w postaci przetwarzania, interpretacji i archiwizacji zobrazowań rozpoznawczych oraz dystrybucji w sieciach teleinformatycznych wtórnych zobrazowań rozpoznawczych. Z kolei Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów produkuje roboty konstrukcji na najwyższym światowym poziomie, które mogą znaleźć zastosowanie w Wojskach Specjalnych. Natomiast Bumar Elektronika oferuje radary do ochrony perymetrycznej. Są one szczególnie przydatne w wykrywaniu małych obiektów (obiektów o małej skutecznej powierzchni odbicia), które mogą być potencjalnym źródłem zagrożeń terrorystycznych.

4. W trakcie sesji przemysłowej Konferencji przedstawiciele Bumar Żołnierz przedstawili broń strzelecką, która jest już opracowywana w ramach programu operacyjnego Ministra Obrony Narodowej pod kryptonimem Tytan, m.in. scharakteryzowano karabinek podstawowy kalibru 5,56 mm, którego prototyp opracowywany przez Wojskową Akademię Techniczną i Fabrykę Broni Łucznik-Radom ma być bazą do zbudowania w Polsce nowoczesnego Modułowego Systemu Broni Strzeleckiej. Broń wchodząca w skład tego systemu może stanowić przyszłościowe uzbrojenie polskiego żołnierza, w tym również operatora Wojsk Specjalnych. Jednocześnie w ciągu ostatnich 10 lat w Bumar Amunicja (ZM Mesko) opracowano i

wdrożono do produkcji bardzo nowoczesną amunicję strzelecką, odpowiadającą standardom NATO, m.in. na potrzeby programu indywidualnego wyposażenia żołnierza Tytan.

5. Wojskowe Zakłady Uzbrojenia w Grudziądzu opracowały projekt systemu pasywnej obserwacji przestrzeni walki – obiektów na lądzie, morzu lub w powietrzu, spełniający funkcje komponentu rozpoznania. Zasadniczym elementem tego systemu jest opracowana przez WZU głowica obserwacyjna z kanałami: termowizyjnym, telewizyjnym, dalmierzem laserowym oraz zintegrowanym systemem *swój-obcy* (IFF).

6. Polski przemysł, a konkretnie Bumar Elektronika, oferuje także systemy monitorowania czynności życiowych żołnierzy - od selekcji kandydatów do działań operacyjnych, obejmujący rejestrację sygnałów biomedycznych związanych z monitorowaniem parametrów psychofizjologicznych w warunkach ekstremalnych z modułem selekcji do wykonywania zadań operacyjnych. Zamierzone przedsięwzięcie to nowoczesny system monitorowania aktywności psychofizjologicznej, zintegrowany z osobistym systemem mikrokomputerowym, monitorującym stan psychofizjologiczny człowieka oraz analitycznym systemem wspomagania decyzji.

7. Rosnąca rola wsparcia lotniczego na współczesnym polu walki przemawia za powołaniem do życia Skrzydła Lotnictwa Operacji Specjalnych – w kontekście wymaganych zdolności przypisywanych lotnictwu realizującemu zdania wspólnie z Wojskami Specjalnymi lub na korzyść Wojsk Specjalnych. Podstawowym jego elementem powinny być nowoczesne śmigłowce wielozadaniowe. W trakcie konferencji zademonstrowano oferty dwóch producentów: PZL-Świdnik (spółka zależna AgustaWestland) i PZL Mielec (Sikorsky), których najnowsze śmigłowce – AW149 i S-70 Blackhawk – można dostosować do niemal wszystkich wymagań klienta, również Wojsk Specjalnych. Niewielka liczba śmigłowców posiadanych obecnie przez Wojska Specjalne ma bowiem ograniczone możliwości działania na polu walki, chociaż ich krajowa modernizacja wyeliminowała ich największe braki. Zakup i wdrożenie operacyjne nowej generacji śmigłowców potrwa nie mniej niż 10-12 lat i pochłonie znaczne środki, podczas gdy zmodernizowane śmigłowce mogą być gotowe do użycia za mniej niż 3 lata na kolejne 15 lat eksploatacji. Ich cena stanowić będzie 20% ceny nowych generacji śmigłowców. Konieczne jest zatem zabezpieczenie potrzeb szkoleniowych i obronnych do czasu operacyjnego wdrożenia nowego typu śmigłowca. Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych dysponuje ofertą kompleksowej modernizacji śmigłowców Mi-17 i Mi-24 do wymagań Wojsk Specjalnych na bazie technologii z programu Głuszec. ITWL proponuje także modernizację systemu łączności ZSŁ-1 dla śmigłowców Mi-17 i Mi-24 do potrzeb Wojsk Specjalnych. ZSŁ-1 może być dostosowany do potrzeb działań specjalnych, zarówno w wersji autonomicznej, jak i jako element zintegrowanego systemu awionicznego. Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych oraz

Stocznia Żuławy przedstawiły projekt stworzenia mobilnego, kompozytowego lądowiska dla śmigłowców, które będzie mogło być niewielkim nakładem pracy i stosunkowo szybko przygotowane do przyjęcia śmigłowców. Solidną podstawę do zbudowania przedmiotowego lądowiska stanowi pokrycie kompozytowe ELP-1 Krater.

8. W czasie sesji przemysłowej przedstawiono ponadto rodzinę rozwiązań w zakresie bezzałogowych systemów rozpoznawczych oraz bojowo-rozpoznawczych, opracowanych przez WB Electronics, a także przez Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych. Scharakteryzowano również niektóre z rozwijanych sensorów rozpoznawczych stanowiących wyposażenie opracowywanych systemów, bądź możliwych do wykorzystania w istniejących i używanych w SZ RP systemach obserwacyjnych.

Organizatorzy Międzynarodowej Konferencji wyrażają nadzieję, że przedstawiona w jej trakcie oferta polskiego przemysłu i jego zaplecza badawczo-rozwojowego zostanie uwzględniona w planach modernizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej, a Wojska Specjalne jako bardzo nowoczesny i przyszłościowy rodzaj Sił Zbrojnych RP uzyskają odpowiednie wsparcie finansowe dla realizacji swoich potrzeb i zamierzeń.

Powiązane wiadomości

[Rola Wojsk Specjalnych \(2013-01-14\)](#)

[Nowa siedziba DWS \(2008-12-03\)](#)

[Nowa jednostka wojsk specjalnych \(2009-09-06\)](#)

[Nowa siedziba DWS \(2008-12-03\)](#)

[Agat powraca \(2011-03-28\)](#)

[Nowa siedziba DWS \(2008-12-03\)](#)

[Nowa jednostka wojsk specjalnych \(2009-09-06\)](#)

[Nowa siedziba DWS \(2008-12-03\)](#)